

Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den 2 oktober 2018

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som presenterades den 17 september.

1. Godkännande av den preliminära dagordningen
2. (ev.) Godkännande av A-punktlistan

Lagstiftningsöverläggningar

3. (ev.) Mervärdesskatt – ”enkla lösningar”
 - Beslutspunkt

Rådet ska komma överens om en allmän inriktning om förslagen om justeringar av nuvarande regler om mervärdesskatt vid gränsöverskridande handel mellan företag, s.k. enkla lösningar (quick fix).

Samråd med EU-nämnden skedde den 20 juni 2018 och information gavs den 6 oktober 2017. Överläggning har skett i skatteutskottet den 6 mars 2018 med fortsatt behandling den 8 mars 2018 och den 19 juni 2018.

I oktober 2017 presenterade kommissionen ett förslag som benämndes det första steget i införandet av det slutgiltiga mervärdesskattesystemet. Förslaget innefattade bl.a. bestämmelser om justeringar av de befintliga reglerna om mervärdesskatt vid gränsöverskridande handel mellan företag i väntan på att det slutgiltiga mervärdesskattesystemet införs, s.k. enkla lösningar. Bestämmelserna syftar till att motverka bedrägerier och att förenkla och harmonisera mervärdesskattereglerna vid varuhandel inom EU. Det handlar

om justeringar av reglerna om krav på momsregistreringsnummer vid gränsöverskridande handel, regler vid kedjetransaktioner, dvs. när en vara transporteras i flera led innan den når slutkonsumenten, särskilda regler för s.k. avropslager och krav på bevisning vid gränsöverskridande handel. Förslaget innebar även att det nya begreppet certifierad beskattningsbar person skulle införas samt att det skulle tas in en bestämmelse om vilka principer som det slutgiltiga momssystemet ska bygga på. Förslaget beskrivs närmare i faktapromemoria 2017/18:FPM17.

Under förhandlingarna arbetades förslaget om vid flera tillfällen. Bestämmelserna om certifierad beskattningsbar person samt bestämmelsen om principerna för det slutgiltiga momssystemet togs bort.

I ett sent stadium i förhandlingarna tillkom ett förslag på en ytterligare justering. Det handlar om en bestämmelse om undantag för s.k. kostnadsdelningsgrupper. Förslaget innebär att en bestämmelse som redan finns i dag ska kunna tillämpas även inom den finansiella sektorn.

Förslaget togs upp på Ekofin den 22 juni 2018 men medlemsstaterna lyckades inte nå en överenskommelse. Något nytt kompromissförslag har inte presenterats sedan mötet i juni.

Förslag till svensk ståndpunkt

Det är viktigt att arbeta för att främja den gränsöverskridande handeln och att företagen kan konkurrera på lika villkor. Det är också angeläget att reglerna på mervärdesskatteområdet är enkla att hantera och administrera. Förslaget med vissa mindre justeringar av befintliga regler i syfte att förenkla och förtydliga reglerna vid gränsöverskridande handel, som nu omfattar alla företag, välkomnas.

Det är tveksamt om den bestämmelse om kostnadsdelningsgrupper som tillkommit under förhandlingarna behövs. Av denna anledning, och eftersom bestämmelsen presenterats sent, är målsättningen att den inte ska ingå i beslutet. Det är dock positivt att bestämmelsen föreslås vara frivillig för medlemsstaterna att införa och inte ska kunna tillämpas gränsöverskridande.

Utgångspunkten är att det saknas anledning att i det här förslaget fastslå generella principer som föregriper det slutgiltiga mervärdesskattesystemet. Det är därför bra att bestämmelsen om detta har strukits.

4. (ev.) Mervärdesskatt – omvänd skattskyldighet

- Besluts punkt

Vid mötet ska rådet försöka nå en allmän inriktning om förslaget om ändring i mervärdesskattedirektivet vad gäller tidsbegränsad generell omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt.

Överläggning med skatteutskottet skedde senast den 15 juni 2017. Samråd med EU-nämnden skedde senast den 6 juli 2018.

Det finns enligt EU:s mervärdesskattedirektiv möjlighet att tillämpa omvänd skattskyldighet, dvs. att köparen är skattskyldig för mervärdesskatten i stället för säljaren, på vissa varor och tjänster som är särskilt utsatta för mervärdesskattebedrägerier. Som ett led i att bekämpa mervärdesskattebedrägerier driver ett antal medlemsstater, främst Tjeckien, frågan om utökad omvänd skattskyldighet. Kommissionen lade i december 2016 fram ett förslag om detta. Kommissionens förslag beskrivs i faktapromemoria 2016/17:FPM57.

Förslaget togs upp på Ekofin i juni 2017. Därefter har förslaget tagits upp på Ekofin i maj och i juli 2018 men medlemsstaterna har inte lyckats nå en överenskommelse.

Det senaste kompromissförslaget innebär att en medlemsstat, efter förslag från kommissionen och tillstånd av rådet, får införa omvänd skattskyldighet för alla inhemska leveranser av varor och tillhandahållanden av tjänster som överstiger 10 000 euro per faktura, under förutsättning att följande krav uppfylls:

- medlemsstaten har ett mervärdesskattegap¹, uttryckt som en procentandel av den totala mervärdesskatteskulden, på minst 5 procentenheter över gemenskapens medianvärde för mervärdesskattegapet

¹ Mervärdesskattegap (VAT Gap) är skillnaden mellan den teoretiska mervärdesskatten, d.v.s. den mervärdesskatt som skulle ha betalats in om reglerna följdes, och den mervärdesskatt som faktiskt betalats in.

- medlemsstaten har en karusellbedrägerinivå² inom sitt totala mervärdesskattegap på mer än 25 procent
- medlemsstaten konstaterar att andra kontrollåtgärder inte är tillräckliga för att bekämpa karusellbedrägerier inom dess territorium (bl.a. genom att redogöra för vilka kontrollfunktioner som tillämpas och varför de inte är effektiva, samt varför administrativt samarbete på mervärdesskatteområdet inte är tillräckligt)
- medlemsstaten konstaterar att de ökade skatteintäkter som beräknas följa av införandet av generell omvänd skattskyldighet överstiger de beräknade totala administrativa bördorna för företag och skattemyndigheter med minst 25 procent
- medlemsstaten konstaterar att företag och skattemyndigheter inte kommer att få kostnader till följd av införandet av generell omvänd skattskyldighet som är högre än de som följer av tillämpningen av andra kontrollfunktioner

Åtgärden ska vara tidsbegränsad till dess övergångsordningen ersätts med en slutlig ordning eller till och med den 30 juni 2022, beroende på vilket av dessa datum som infaller först.

Om tillämpningen av omvänd skattskyldighet visar sig innebära att bedrägerierna flyttar till andra medlemsstater som inte har infört omvänd skattskyldighet ska kommissionen rekommendera rådet att tillståndet dras tillbaka. Rekommendationen blir gällande om inte rådet enhälligt beslutar om motsatsen.

I kommissionens ursprungliga förslag fanns möjlighet för en medlemsstat att införa omvänd skattskyldighet om denna medlemsstat delar gräns med en annan medlemsstat som inför omvänd skattskyldighet och det finns en avsevärd risk för att bedrägerierna flyttar till denna medlemsstat till följd av att den andra medlemsstaten inför omvänd skattskyldighet, men den möjligheten har strukits.

² Karusellbedrägeri är en typ av mervärdesskattebedrägeri där samma vara kan säljas och köpas flera gånger mellan olika företag i syfte att undandra mervärdesskatt. Det förutsätter minst tre parter i två olika medlemsstater, varav minst en av parterna är ett företag med avsikt att genomföra bedrägerier. Detta företag gör ett unionsinternt förvärv utan avsikt att redovisa och betala mervärdesskatt. Företaget säljer sedan varorna vidare till ett annat bolag (köparen) inklusive mervärdesskatt. Köparen gör avdrag för ingående mervärdesskatt, den skatt som inte kommer att redovisas och betalas av företaget som genomfört bedrägeriet. Köparen säljer sedan vidare varan till bolaget i det andra landet som sålde varan från första början. Varan kan sedan säljas igen på samma sätt, därav namnet karusellbedrägeri.

Förslaget förhandlas fortfarande och kan komma att justeras så att det får ett mer begränsat tillämpningsområde.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen är tveksam till en utökad omvänd skattskyldighet. Kompromissförslaget har dock ett så restriktivt tillämpningsområde att risken för negativa konsekvenser är avsevärt mindre, och är begränsat i tid. Regeringen kan därför om det bedöms lämpligt ur förhandlingssynpunkt acceptera förslaget som en åtgärd för att bekämpa bedrägerier.

5. (ev.) Mervärdesskatt – e-publikationer

- Besluts punkt

Vid mötet ska rådet försöka nå en politisk överenskommelse om förslaget om ändring i mervärdesskattedirektivet vad gäller mervärdesskattesatser för elektroniska publikationer.

Överläggning med skatteutskottet skedde senast den 15 juni 2017. Samråd med EU-nämnden skedde senast den 6 juli 2018.

Enligt mervärdesskattedirektivet får medlemsstaterna endast tillämpa reducerade skattesatser på tryckta böcker, tidningar och tidskrifter. Kommissionen presenterade i december 2016 ett förslag om ändring i mervärdesskattedirektivet vad gäller mervärdesskattesatser för böcker, tidningar och tidskrifter. Förslaget innebär att det ska vara möjligt för medlemsstaterna att tillämpa reducerade skattesatser även för elektroniska publikationer. I kommissionens förslag fanns en möjlighet för samtliga medlemsstater att tillämpa reducerade skattesatser som är lägre än den minimiskattesats som finns fastställd i mervärdesskattedirektivet (dvs. lägre än 5 %) eller att bevilja undantag med rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt. Denna möjlighet är enligt det förslag som nu är aktuellt begränsad till de medlemsstater som redan i dag har den möjligheten när det gäller tryckta publikationer. Förslaget beskrivs i faktapromemoria 2016/17:FPM41.

Förslaget togs upp på Ekofin i juni 2017. Därefter har förslaget tagits upp på Ekofin i maj och i juli 2018 men medlemsstaterna har inte lyckats nå en överenskommelse.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringens inställning när det gäller skattesatser på mervärdesskatteområdet är att lika produkter ska beskattas på samma sätt. Regeringen stödjer därför ordförandeskapets kompromissförslag.

6. Bekämpning av penningtvätt och tillsyn

- Informationspunkt

Rådet väntas få information om kommissionens förslag från den 12 september att optimera Europeiska bankmyndighetens (EBA) resurser och utöka dess befogenheter och mandat på området bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

Samråd med EU-nämnden eller överläggning i finansutskottet har ännu inte ägt rum.

Under de senaste åren har ett antal europeiska banker uppvisat brister i efterlevnaden av regelverket för förebyggande av penningtvätt och finansiering av terrorism. Den 12 september presenterade kommissionen ett förslag om att optimera EBA:s resurser och utöka dess befogenheter och mandat i syfte att effektivisera och förbättra tillsynen på området. EBA föreslås bland annat få mandat att begära att en nationell tillsynsmyndighet initierar en utredning om en eventuell överträdelse av EU-rätten på penningtvättsområdet, genomföra periodiska utvärderingar, utveckla en central databas, samla in information från nationella tillsynsmyndigheter, ta fram riskbedömningar och utveckla standarder. Kommissionen föreslår vidare att den process och de mandat som gäller vid överträdelser av EU-rätten och vid bindande medling, som finns statuerad i EBA-förordningen, ska kunna tillämpas även inom penningtvättsområdet.

Förslaget är en påbyggnad av kommissionens förslag från september 2017 om att revidera de förordningar som reglerar de europeiska tillsynsmyndigheterna (Esa-myndigheterna) på finansmarknadsområdet, den så kallade Esa-översynen. Esa-myndigheterna består av EBA, den europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) och den europeiska försäkrings- och pensionsmyndigheten (Eiopa).

7. Övriga frågor

Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Icke lagstiftande verksamhet

8. Den europeiska planeringsterminen 2018 – erfarenheter

- Diskussionspunkt

Ekofinrådet ska diskutera genomförandet och erfarenheter av den europeiska planeringsterminen 2018.

Den europeiska terminen 2018 har behandlats i EU-nämnden vid ett flertal tillfällen, senast den 20 juni inför Ekofinrådets godkännande av de ekonomisk-politiska delarna av de landsspecifika rekommendationerna den 22 juni.

Den europeiska terminen 2018 inleddes den 22 november 2017 då kommissionen publicerade den årliga tillväxtöversikten, den årliga förvarningsrapporten, utkast till den gemensamma sysselsättningsrapporten och rekommendationer för euroområdet. Årets europeiska termin avslutades den 13 juli då rådet antog de landsspecifika rekommendationerna.

Detta år har kommissionens arbete för att effektivisera terminen fortsatt. Det har varit ett större fokus på horisontella problem och de mest centrala utmaningarna.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar en diskussion om erfarenheter från 2018 års europeiska termin. Generellt sett är det välkommet att kommissionen genomför förändringar av den europeiska terminen i syfte att effektivisera processerna och göra dem mer lättöverskådliga. Regeringen anser att terminens ökade fokus på horisontella problem och de mest centrala utmaningarna utgör förändringar i denna riktning.

Det är viktigt att den europeiska terminen bidrar till att åtgärder för att stärka den långsiktiga tillväxten i EU genomförs. En utgångspunkt för regeringen i den europeiska terminen är att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstater rörande den ekonomiska politiken (inklusive på skatteområdet), sysselsättningspolitiken, utbildningspolitiken och sociala frågor även fortsättningsvis respekteras.

9. Förberedelser inför de internationella mötena i oktober i Bali, Indonesien

- Beslutspunkt

Rådet ska anta EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet den 11–12 oktober och EU:s gemensamma uttalande inför IMF:s årsmöte den 12–14 oktober.

Ärendet har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer äger rum den 11–12 oktober på Bali, Indonesien. Som ett led i förberedelserna inför G20-mötet ska rådet fastställa EU:s gemensamma positioner i form av ett mandat, *Terms of Reference*. Utkastet till positioner betonar bland annat vikten av att stödja ett regelbaserat multilateralt system för ekonomiskt samarbete och handel samt en global ekonomi som präglas av öppenhet. Mandatet fokuserar även på åtgärder för att säkra en långsiktigt hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt.

Rådet ska även fastställa EU:s gemensamma uttalande inför IMF:s årsmöte på Bali, Indonesien, den 12–14 oktober. Uttalandet handlar dels om det ekonomiska läget i EU och åtgärder för att stärka unionens bidrag till den globala ekonomin, dels om IMF:s roll i det globala finansiella skyddsnätet. I uttalandet vidhåller EU sitt åtagande om att motverka protektionism och stärka det globala ekonomiska samarbetet. Det framgår även att EU arbetar för att genomföra IMF:s 15:e kvotöversyn, inklusive en möjlig ökning av kvotresurserna, innan IMF:s årsmöte 2019.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet och uttalandet inför IMF:s årsmöte. Positionerna ligger i

linje med regeringens syn på vilka områden som bör prioriteras i det fortsatta arbetet. Regeringen välkomnar särskilt att betydelsen av öppenhet och ett regelbaserat multilateralt system för ekonomiskt samarbete och handel lyfts fram.

10. Övriga frågor

Läget när det gäller genomförandet av lagstiftningen om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Rådet väntas få en lägesuppdatering om genomförandet av aktuella EU-rättsakter på finansmarknadsområdet.

Information om genomförandet av EU-förordningar och EU-direktiv på finansmarknadsområdet gavs till EU-nämnden senast den 9 mars 2018 inför Ekofinrådsmötet den 13 mars.

Sedan den finansiella krisen har ett stort antal direktiv och förordningar tagits fram på finansmarknadsområdet. EU:s medlemsstater ska anpassa sin nationella lagstiftning efter dessa. På rådsmötet väntas kommissionen ge information om medlemsstaternas genomförande av aktuella EU-rättsakter på finansmarknadsområdet.